

Psykologia 3 - kurssikoe

Kokeessa on yhteensä kuusi tehtävää, joista saat vastata kahteen. Kokeessa on kolmentasoisia kysymyksiä: osa I, osa II ja osa III. Suoritukseen saa sisältyä korkeintaan yksi tehtävä kustakin kokeen osasta.

Osioiden I ja II tehtävien maksimipistemäärä on 20 pistettä ja osion III tehtävät ovat 30 pisteen tehtäviä. Kokeen enimmäispistemäärä on 50 pistettä, jonka voi saavuttaa vastaamalla myös yhteen vaativampaan 30 pisteen tehtävään.

Tässä preliminäärikokeessa tehtävät jakautuvat siten, että kussakin osiossa on kolme tehtävää. Osassa tehtävissä on mukana teksti- tai kuva-aineistoa. Suosittelemme avaamaan koejärjestelmässä vierekkäin kaksi ikkunaa, joista toisessa työstetään vastausta ja toisessa on näkyvillä tehtävään liittyvä aineisto. Suositeltavaa on myös vastausten jäsentäminen luonnospapereille, jotka ovat sallittuja myös varsinaisessa yo-kokeessa.

Sisällys

1. Tekstitehtävä / textuppgift	20 p.
2. Tekstitehtävä / textuppgift	20 p.
3. Tekstitehtävä / textuppgift	20 p.
4. Tekstitehtävä / textuppgift	20 p.
5. Tekstitehtävä / textuppgift	30 p.
6. Tekstitehtävä / textuppgift	30 p.
Koe yhteensä	140 p.

Aineisto

- A [AINEISTO1.jpg](#)
- B [AINEISTO2.pdf](#)
- C [AINEISTO3.pdf](#)

1. Tekstitehtävä / textuppgift 20 p.

OSA I

Selitä KAKSI valitsemaasi käsitettä kohdissa a-c (pisteytys 10 p. + 10 p.).

Vastauksen merkkimäärä on rajattu 2000 merkkiin (mukaan lukien koko vastaus). Näet merkkimäärän ohjelmasta, mutta se ei rajaa sitä automaattisesti. Sinun on itse huolehdittava vastauksen pituuden pysymisestä annetun merkkimäärän puitteissa.

Määrittele ja selitä mainitut käsitteet.

- a) isoaivojen lateralisaatio (10 p.)
- b) jaettu tarkkaavaisuus (10 p.)
- c) Neisserin havaintokehä (10 p.)

2. Tekstitehtävä / textuppgift 20 p.

OSA I

Valitse kaksi seuraavista kohdista a-c (pisteytys 10p. + 10p.).

- a) Hermoimpulssin eteneminen. (10p.)
- b) Kielen prosessoinnin päivitetty malli. (10 p.)
- c) Kerro esimerkin kautta muiston syntymisestä psykologian käsitteitä käyttäen. (10 p.)

Vastauksen kokonaismäärärajoitus 2000 merkkiä. (ei aineistoa)

3. Tekstitehtävä / textuppgift 20 p.

OSA II

Tutki aineistossa olevaa aivokuvaa. (AINEISTO 1)

- a) Kirjoita vastaukseesi kohdat A, B, C, D ja nimeä kuvaan merkityt aivokuoren alueet. (8 p.)
- b) Kuvaile näiden alueiden vaurioista seuraavia oireita tai ongelmia. (12 p.)

4. Tekstitehtävä / textuppgift 20 p.

OSA II

Lue biologi Helena Telkänrannan teoksen "Eläin ja ihminen. Mikä meitä yhdistää?" (Suomen Kirjallisuuden Seura 2016) pohjalta muokattu teksti (AINEISTO 2). Tekstissä on kuvattu hevosen selviytymistä ongelmanratkaisutehtävistä ja delfiinien toimintaa kielellisten ohjeiden pohjalta.

Analysoi aineistossa kuvattujen eläinten kognitiivisia taitoja. Pohdi psykologian tietojen pohjalta, millaisia eroja ja yhtäläisyyksiä niillä on ihmisen kognitiivisiin toimintoihin.

5. Tekstitehtävä / textuppgift 30 p.

OSA III

Analysoi työmuistin merkitystä ihmisen kognitiivisessa toiminnassa.

Maksimipistemäärä 30p. (Psykologia 2014 Kevät)

Ylioppilaskoe 2020

6. Tekstitehtävä / textuppgift 30 p.

OSA III

Oheisessa kuvassa (AINEISTO 3) esitetään, miten ahdistuneisuus ja työmuistin kapasiteetti (koko) ovat yhteydessä oppilaiden suoriutumiseen kognitiivisen päättelykyvyn testissä (Owens, Stevenson, Hadwin & Norgate, 2014). Noin 100 nuorta (iältään 12–14 vuotta) osallistui koulussa pienryhmissä tutkimukseen, jossa ahdistuneisuutta mitattiin itsearviointikyselyllä ja kognitiivista päättelykykyä matematiikan ja kuviopäättelykyvyn testeillä. Työmuistin kapasiteetti testattiin yksilöllisesti useilla työmuistin kapasiteettia mittaavilla psykologisilla testeillä. Tutkimuksen tulokset esitetään oheisessa kuviossa. Laajan työmuistin kapasiteetin omaavien suoriutumista on kuvattu sinisellä, keskitasoisen punaisella ja kapean vihreällä viivalla. Vaaka-akselilla esitetään ahdistuneisuuden taso matalasta keskitasoiseen ja korkeaan. Pystyakseli edustaa suoritustason vaihtelua päättelykyvyn testissä heikosta (-1) keskitasoiseen (0) ja erinomaiseen suoritukseen (0.6). Selitä tutkimuksen tulos ja arvioi sen merkitystä psykologisen tiedon varassa.